

Samrådsredogörelse för Malmös stadskärna – en plats för alla

Mars 2026

Innehåll

Så läser du samrådsredogörelsen.....	3
Samrådsprocess och remissinstanser.....	3
Sammanfattning av inkomna synpunkter.....	3
Justeringar i strategin.....	4
Generella synpunkter.....	4
En gemensam riktning.....	4
Målbild: En stadskärna för alla.....	4
Tematiska områden.....	5
Uppdrag och metod.....	7
Samtliga yttranden.....	8
Citysamverkan.....	8
Fastighetsägare BID Sofielund och Fastighetsägare BID Möllevången.....	10
Fastighetsägarna Syd.....	11
Fritidsnämnden.....	14
Future City Malmö (FCM).....	15
Kulturnämnden.....	18
Malmö universitet.....	18
Marint kunskapscenter.....	19
Miljönämnden.....	20
MKB.....	21
P-Malmö.....	22
Polisen.....	23
Skönhetsrådet i Malmö januari 2026.....	23
Stadsmissionen.....	25
Tekniska nämnden.....	26
VA SYD.....	29
Whilborgs.....	29

Så läser du samrådsredogörelsen

Redogörelsen inleds med beskrivning av remissprocessen, vilka aktörer som fått remissen och vilka aktörer som har lämnat yttrande. Därefter följer en kort sammanfattning av synpunkterna och en redogörelse över justeringar som gjorts i strategin. Samtliga yttranden redovisas därefter i sin helhet med kommentarer från stadsbyggnadskontoret kring synpunkterna.

Samrådsprocess och remissinstanser

Stadsbyggnadskontoret skickade ut *Malmös stadskärna – en plats för alla* på remiss till aktörer som deltagit i framtagandeprocessen. Remisstiden var under perioden 16 december 2025 – 30 januari 2026. Följande instanser fick remissen. Instanser i fet stil har lämnat synpunkter på remissen.

- Balder
- BID-Malmö
- **BID Sofielund och Fastighetsägare BID Möllevången**
- Castellum
- **Citysamverkan**
- **Fastighetsägarna Syd**
- FOJAB
- Fastighetsägarna Syd
- Fastighetskultur
- Form Design Center
- **Fritidsnämnden Malmö stad**
- Fryshuset
- Hub Park
- Kinto
- **Kulturnämnden Malmö stad**
- LIFRA
- Malmö Live
- Malmö Stadsteater
- **Malmö Universitet**
- MEC
- MF
- **Miljönämnden Malmö stad**
- MINC
- MISO
- **MKB**
- **P-Malmö**
- Plantan
- **Polisen**
- PRO
- Region Skåne
- Skandiafastigheter
- SKANSKA
- Skånetrafiken
- **Skönhetsrådet Malmö**
- SMKC
- **Stadsmissionen**
- Studentkåren
- Svenskt näringsliv
- SVT
- **Tekniska nämnden Malmö stad**
- Tillståndsenheten
- VA Hamnen Have it all
- **VA Syd**
- Varvsstaden
- **Wihlborgs**
- Yellon/Malmö Works

Utöver de som fått strategin på remiss har även följande instanser lämnat synpunkter:

- **Future City Malmö**
- **Marint kunskapscenter Malmö**

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Sammanfattningsvis ställer sig en övergripande majoritet av remissinstanserna tydligt bakom strategins övergripande målbild och strategiområden. Ingen är emot inriktningen och strategiområdena även om några aktörer önskar större fokus på några av deras hjärtefrågor.

En rad synpunkter rör en detaljeringsgrad som är lämplig i kommande skeden, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt. Synpunkter noteras som idéer för kommande insatser.

Justeringar i strategin

Ändringar som föranletts av synpunkter på remissen redovisas nedan.

Generella synpunkter

Synpunkt: Fritidsnämnden menar att det upplevs som otydligt att strategin *Malmös stadskärna – en plats för alla* innehåller olika strategier som utgörs av tematiska områden.

Svar: på s 8 har det tydliggjorts att strategin innehåller olika tematiska områden. Rubriken "Strategier" har tagits bort på sidorna för de olika tematiska områdena.

En gemensam riktning

Från ord till handling

Synpunkt: Tekniska nämnden och Future City Malmö lyfter behovet av att ange vilket tidsperspektiv strategin hanterar.

Svar: förtydliganden om tidsperspektivet har dels lagts till i text på s 5 dels i kartan som redovisar stadskärnans avgränsning.

Synpunkt: Fastighetsägarna Syd lyfter behovet av att säkerställa finansiering och prioritera mellan olika satsningar.

Svar: förtydligande om att prioriteringar och finansiering fastställs i strategins genomförande har gjorts.

Synpunkt: Fastighetsägarna Syd och P-Malmö lyfter behovet av att förtydliga vad samverkanskontrakt är. Även Wihlborgs lyfter detta samt att det bör ske på frivillig basis.

Svar: förtydliganden om samverkanskontrakt har lagts till.

Stadskärnan genom historien

Synpunkt: Skönhetsrådet lyfter behovet av att tydliggöra att en viktig del i utvecklingen från industristad till kunskapsstad var stadens omfattande satsningar på den offentliga miljön. Det bidrog starkt till Malmös identitet.

Svar: förtydligat i texten.

Utmaningar och möjligheter

Synpunkt: Citysamverkan lyfter behov av att förtydliga vad som menas med tredimensionella lösningar på s 7.

Svar: förtydligat i texten.

Målbild: En stadskärna för alla

Synpunkt: Citysamverkan lyfter att handel och nöjen är inte tillräckligt närvarande i målbilden.

Svar: perspektivet har förstärkts i texten.

Synpunkt: Fastighetsägarna Syd lyfter att boendeperspektivet är inte tillräckligt närvarande i målbilden.

Svar: perspektivet har förstärkts i texten.

Kartan

Synpunkt: Tekniska nämnden lyfter att de öst-västliga stråken bör belysas tydligare.

Svar: behovet av stärkta öst-västliga stråk illustreras nu i kartan.

Synpunkt: Future City Malmö lyfter att över kartan i förhållande till Värnhem-Södervärn-Malmö C

Svar: *kartan och tillhörande text har justerats och förtydligats bl a med hur viktiga olika målpunkter i angränsning till stadskärnan är.*

Synpunkt: Miljönämnden lyfter att många av de positiva kvaliteterna i den utpekade stadskärnan kan härledas till att de ligger längs gågata, vilket illustreras av kartan. Dessa borde staden av flera skäl gynna i ett större område, så geografin som har stadskärnekvaliteter expanderar.

Svar: *kartan har justerats och stadskärnans område har utvidgats något.*

Synpunkt: Fritidsnämnden lyfter att det finns ett behov att förstärka vikten av ytor för evenemang och fritidsaktiviteter samt ytor för spontan fysisk aktivitet både för de som bor i stadskärnan och de som rör sig runt den. Vidare bör detta förstärkas genom visualisering i kartan där inga fritidsytor eller lokaler lyfts i dagsläget. Exempelvis bör stadionområdet pekas ut som en målpunkt.

Svar: *Stadion har tagits med i karta. I övrigt redovisar inte kartan den detaljeringsnivå som efterfrågas.*

Synpunkt: Kulturnämnden lyfter att kulturinstitutionerna beskrivs som starka arenor för skapande, uttryck, möten och samtal. Enligt strategins geografiska avgränsning för stadskärnan ligger kulturinstitutionerna idag utanför stadskärnan, men beskrivs som viktiga knutpunkter. Kulturnämnden hade önskat att de på ett tydligare sätt beskrivs som en del av utvecklingen framåt, antingen genom att inkluderas i stadskärnans geografi, eller genom att man på ett tydligare sätt beskriver ambitionen med knutpunkterna samt hur dessa kan bli kraftfulla delar av det gemensamma arbetet framåt. De utgör viktiga noder, ett kulturstråk i Malmö, och svarar mot många av ambitionerna med utvecklingen i centrum.

Svar: *kopplingen mellan målpunkter och stadskärnan har förtydligats i text.*

Synpunkt: Kulturnämnden lyfter att inom strategins geografiska avgränsning finns Moderna museet och Malmö stadsteater. Kulturnämnden hade gärna sett att dessa verksamheter tydligare lyfts fram.

Svar: *Moderna museet har lagts in i kartan. I övrigt redovisar inte kartan den detaljeringsnivå som efterfrågas.*

Tematiska områden

En plats för liv och möten

Olika karaktärer bidrar till folkliv och attraktionskraft

Synpunkt: Tekniska nämnden lyfter behovet av att förtydliga i punkt 1 att det behöver finnas aktivitet även på dygnets senare timmar, och vi behöver främja det på vissa stråk.

Svar: *perspektivet har förstärkts i texten.*

Synpunkt: Tekniska nämnden lyfter att i en stad som förtätas allt mer blir de gemensamma rummen allt viktigare och det är inte självklart att ett generellt förenklat nyttjande av dessa ytor alltid är rätt väg framåt.

Svar: *ordet enkelt har strukits för att inte leda fel i förhållande till möjligheten att skapa förutsättningar att utnyttja stadsrummet för olika tillfälliga användningar.*

En stadskärna skapad av många

Främja näringslivet i stadskärnan

Synpunkt: Citysamverkan upplever att handel, restaurang och hotell ges ett relativt begränsat utrymme i förhållande till strategins omfattning och ser en risk för obalans i hur stadskärnans olika

funktioner värderas. Handel och besöksnäring är inte enbart verksamheter bland andra, utan möjliggör i praktiken folkliv, rörelse, trygghet och ekonomisk hållbarhet över tid.

Svar: En strategi för att förstärka stadskärnans dragningskraft för besöksnäring och företagsetableringar (där hotell, handel och restauranger ingår) har lagts till.

Synpunkt: Fastighetsägarna Syd lyfter att stadskärnans roll som arbetsplats relativt underbelyst.

Svar: En strategi har förtydligats med det perspektivet.

Synpunkt: Tekniska nämnden lyfter att stadskärnans roll vid större evenemang i Malmö behöver förtydligas.

Svar: En strategi för detta har lagts till.

Kultur- och fritidslivet stärker attraktionskraft, hälsa och demokrati

Synpunkt: Citysamverkan upplever att det kommersiella perspektivet beskrivs övergripande och konkretiseras i mindre grad jämfört med exempelvis kultur-, förenings- och fritidslivets roll.

Svar: en strategi för det fria kulturlivet och kommersiella företag inom kultur- och fritidsbranschen har lagts till.

Synpunkt: Malmö universitet menar att strategin framställer kulturens roll i stadskärnan främst som ett verktyg för attraktionskraft och evenemang och att strategin skulle vinna på att förtydliga kulturens roll och egenvärde i stadskärnan eftersom strategin beskriver övergripande mål om mötesplatser, folkliv, näringsliv och trygghet. Malmö universitet lyfter även att kultur och föreningsliv inte bör betraktas som tillfälliga verksamheter eller komplement, och kan visst vara en självklar del av stadskärnans (lokalstruktur).

Svar: beskrivningen av kulturens roll har breddats i enlighet med förslaget.

Synpunkt: Fritidsnämnden lyfter att stadskärnan blir en plats för fler genom att möjliggöra för aktivt föreningsliv och spontanidrott.

Svar: perspektiven har lagts in.

Lummig grönska och svalkande kanaler

En grönare stadskärna

Synpunkt: Marint kunskapscenter önskar att de gröna perspektiven ska utvecklas i strategin.

Svar: perspektiven har förtydligats ännu mer.

Synpunkt: Miljönämnden ger förslag på ändring, sid 14: ”Grönskan ska öka i stadskärnan. Grönska är viktigt för hälsa och rekreation, mildrar effekterna av buller, luftföroreningar och klimatförändringar, och ökar den biologiska mångfalden” samt tillägg ”Möjliggör för inslag av tillfällig grönska i stadsmiljön för att accelerera ökad grönska och på sikt kunna etablera permanenta grönstrukturer”

Svar: texten har delvis förtydligats i linje med förslaget.

Mer liv vid havet och kanalerna

Synpunkt: Marint kunskapscenter önskar att de avsnittet om hav och kanaler utvecklas.

Svar: texten har delvis förtydligats i linje med förslaget.

En cirkulär och innovativ stadskärna

Synpunkt: Miljönämnden föreslår en ändring på sid 16 ”Skapa möjligheter för gemensam planering av energiproduktion och -användning, avfallshantering och ökad cirkulär resurshantering.”

Svar: en strategi för klimatsmarta energilösningar har lagts till

Enkelt att röra sig hållbart till, från och inom stadskärnan

Synpunkt: Tekniska nämnden påpekar att Malmö by bike inte passar in i illustrationsbilden eftersom Malmö by bike kommer att få en ny logotype inom kort vilket gör bilden inaktuell.

Svar: Malmö by bike har ersatts med ett mindre godsfordon enligt förslag.

Oskyddade trafikanter prioriteras

Synpunkt: I den inledande texten anges som sista ord ”fordon”. Det är oklart om det bara är motorfordon som avses med begreppet, eller även omfattar cyklar och andra transportmedel. Detta bör förtydligas då gågatorna per definition inte är helt fria från fordonstrafik enligt Trafiklagstiftningen. Behöriga fordon får köra in på dessa exempelvis gods- och varutransporter.

Svar: texten justeras för att förtydliga enligt förslaget.

Synpunkt: Tekniska nämnden föreslår att lägga utveckla en strategi med ”tillgången till cykelparkeering”.

Svar: åtgärdat

God tillgång till delade mobilitetstjänster till från och inom stadskärnan

Synpunkt: Tekniska nämnden föreslår att ta bort bisatsen, i följande mening...säkerställa att vissa gator, ytor och stråk i stadskärnan har fokus på rörlighet och framkomlighet, medan många andra gaturum—~~inne i kvarteren mellan huvudgatorna~~—har fokus på vistelse, möten och lek.

Svar: Bisatsen tas bort för intentionen i strategin inte ska leda fel.

Synpunkt: Tekniska nämnden önskar ersätta ordet ”lånecyklar” med ordet ”hyrcyklar”, vilket är det begrepp som normalt används i dessa sammanhang.

Svar: justerat enligt önskemål.

Synpunkt: Tekniska nämnden förslår en ny formulering i faktarutan

Svar: texten har justerats i linje med önskemål.

Uppdrag och metod

Inga synpunkter som föranlett justering.

Samtliga yttranden

Nedan redovisas samtliga yttranden i sin helhet med stadsbyggnadskontorets svar kursiverat.

Citysamverkan

Malmö Citysamverkan ser positivt på Strategi för Malmös stadskärna och delar ambitionen om en levande, trygg och inkluderande stadskärna. Strategin utgör en viktig grund för fortsatt dialog och samverkan mellan stadens aktörer, och vi ser fram emot att arbeta vidare tillsammans genom samverkanskontrakt och gemensamma prioriteringar.

Samtidigt vill vi lyfta några perspektiv där vi ser behov av förtydliganden och en bättre balans, särskilt kopplat till stadskärnans kommersiella funktioner och näringslivets roll i strategin.

Näringslivet – uttalat mål men begränsad konkretisering

I strategins tematiska område *Främja näringslivet i stadskärnan* slås fast att ett välmående näringsliv är avgörande för Malmös utveckling och att stadskärnan ska fungera som ett regionalt nav för tillväxt, sysselsättning och hållbart företagande. Detta är en viktig och riktig utgångspunkt som Malmö Citysamverkan fullt ut delar.

Samtidigt upplever vi att handel, restaurang och hotell – som i praktiken utgör stadskärnans vardagliga ryggrad – ges ett relativt begränsat utrymme i förhållande till strategins omfattning. Det kommersiella perspektivet beskrivs övergripande och konkretiseras i mindre grad jämfört med exempelvis kultur-, förenings- och fritidslivets roll.

Vi ser en risk för obalans i hur stadskärnans olika funktioner värderas. Handel och besöksnäring är inte enbart verksamheter bland andra, utan möjliggör i praktiken folkliv, rörelse, trygghet och ekonomisk hållbarhet över tid. För att strategin ska få verklig effekt behöver det därför tydligare framgå hur staden avser att samverka med näringslivet i praktiken.

Svar: flera strategier syftar till att öka just folkliv, attraktionskraft och trygghet, samt att skapa goda förutsättningar för olika aktörer i stadskärnan, inte minst näringslivet, att samverka för att stärka den egna verksamheten och stadskärnan. Hotell, restauranger och handel nämns men inte alltid specifikt. Dessa ingår dock i näringsliv och företagande som lyfts både i målbilden och i flera av tematikerna. Besöksnäringsperspektivet har stärkts sedan remissversionen. Ett viktigt syfte med strategin är närmre samverkan mellan olika typer av aktörer i stadskärnan, där ingen kategori står över en annan. Branschspecifika satsningar kan behövas, också i samverkan med Malmö stad, men de lyfts inte specifikt här. I genomförandet av strategin genom samverkanskontrakt är det här viktiga perspektiv.

Malmö Citysamverkan menar att sådan samverkan exempelvis kan handla om:

- gemensam analys och utveckling av stadskärnans affärsstråk, etableringslägen och verksamhetsmix
- tidig dialog i stadsutvecklings- och ombyggnadsprocesser för att säkerställa långsiktigt hållbara affärsförutsättningar
- samverkan kring frågor som direkt påverkar företagens vardag, såsom tillgänglighet, logistik, tillstånd och framkomlighet
- att använda stadskärnan som testbädd för nya arbetssätt, etableringar och samarbeten som stärker näringslivets utveckling

Svar: förslagen passar bra in i genomförande av strategin, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Kommersiellt driven stadsutveckling med kulturell förankring

Strategin betonar kulturdriven stadsutveckling som ett bärande perspektiv. Malmö Citysamverkan delar bilden av kulturens stora betydelse för stadens identitet och attraktionskraft, och ser positivt på de satsningar som lyfts fram.

Samtidigt vill vi uppmärksamma att begreppet kulturdriven stadsutveckling riskerar att tolkas på ett sätt som osynliggör kommersiella intressen och möjligheter i stadskärnan. Detta kan på sikt skapa utmaningar för näringsliv, sysselsättning och tillväxt.

Vi menar att kommersiellt driven stadsutveckling med stark kulturell förankring skapar mer långsiktigt hållbara stadskärnor än kulturdriven stadsutveckling i sig. Shopping, restaurangbesök, nyetableringar och vardagsärenden är också en del av stadens kultur – starkt kopplad till malmöbornas identitet, delaktighet och valfrihet i stadslivet.

Handel, företagande och besöksnäring är därmed inte komplement till stadslivet, utan en grundförutsättning för att stadskärnan ska fungera som det ”Malmös vardagsrum” som strategin själv beskriver i målbilden.

Svar: se svar ovan. En strategi har lagts till på s 13 gällande företag inom kultur- och fritidsbranschen att etablera sig i stadskärnan.

Föreningar, lokaler och rätt plats i staden

Strategin lyfter ambitionen att stadens aktörer ska bidra till att föreningar kan hyra in sig i lokaler i stadskärnan. Ambitionen är god och kan i många fall bidra till ökat folkliv och engagemang.

Samtidigt vill vi betona vikten av platsanpassning. I de mest centrala och kommersiellt känsliga lägena finns en risk att en förskjutning från kommersiella verksamheter försvagar stadskärnans ekonomiska grund och därmed dess attraktionskraft. Vi ser i stället god potential för föreningsliv, kultur och tillfälliga verksamheter i stråk och områden där folklivet i dag är svagare, exempelvis i övergångar mellan stadskärnan och angränsande stadsdelar.

Svar: viktiga perspektiv att bära vidare i samverkanskontrakt vid genomförande av strategin.

Begrepp och tydlighet

I avsnittet om *Utmaningar och möjligheter* nämns behovet av ”tredimensionella lösningar” kopplat till yteffektivitet. Begreppet används utan närmare förklaring, vilket försvårar tolkningen. Även i ett strategidokument ser vi ett värde i att centrala begrepp ges en tydligare och gemensam innebörd för att minska risken för olika tolkningar i genomförandet.

Svar: begreppet är förtydligt.

Mer framtid i strategin

Strategin beskriver flera pågående trender och redan beslutade inriktningar kopplat till grönska, klimat och hållbar mobilitet. Samtidigt upplever vi att dokumentet i delar speglar dagens Malmö snarare än tydligt pekar ut nya vägval för framtiden.

Mot bakgrund av de förändringar som påverkar stadskärnor generellt ser vi ett behov av att strategin i högre grad öppnar upp för innovation kopplat till förändrade handels- och beteendemönster, digitalisering och AI samt näringslivets utveckling i city.

Svar: strategin fokuserar på strategier/inriktningar som berör samarbete och fler parter.

Stadskärnan som en sammanhängande helhet

Avslutningsvis vill Malmö Citysamverkan understryka vikten av att stadskärnan tydligt prioriteras som Malmös gemensamma, demokratiska plats för alla Malmöbor. Stadslivet är gränsöverskridande och sammanhängande, och strategin vinner på att i högre grad utgå från dessa samband i sina prioriteringar. Stadskärnans särställning som mötesplats för hela staden bör därför tydligare genomsyra strategin.

Svar: Malmö stad instämmer och detta är perspektiv som bland annat lyfts på sid. 4 och i målbilden.

Fastighetsägare BID Sofielund och Fastighetsägare BID Möllevången

Fastighetsägare BID Sofielund och Fastighetsägare BID Möllevången har tagit del av Malmö stads övergripande dokument avseende stadskärnans utveckling. Dokumentet fångar stadskärnans komplexitet och belyser utvecklingsfrågan ur flera perspektiv på ett sammanhållet och holistiskt sätt.

Vi delar i huvudsak dokumentets inriktning och ambition. I detta remissvar vill vi dock lämna ett antal fördjupande inspel som vi menar är centrala för dokumentets fortsatta tillämpning och genomförande.

Delaktighet och aktörsinvolvering som förutsättning för genomförande

En avgörande framgångsfaktor för utvecklingen av stadskärnan är att arbetet sker i nära samverkan med de aktörer som äger, förvaltar och verkar i de aktuella områdena. Stadskärnan omfattar ett stort antal fastighetsägare med varierande förutsättningar, men med ett gemensamt långsiktigt intresse av platsens utveckling.

Vi vill därför betona vikten av att fastighetsägare ses som en integrerad part i utvecklingsarbetet, snarare än som remissinstanser i ett senare skede. Förankring, dialog och gemensam problemlösning bör vara en del av processen från tidigt stadium och löpa kontinuerligt över tid.

Svar: Fastighetsägarna kommer fortsatt att bjudas in till genomförande av strategin och samverkanskontrakt.

Behov av dialog under fortsatt process

Dokumentet redogör i hög grad för vad som är viktigt att beakta i utvecklingen av stadskärnan. Vi menar att det är viktigt i det fortsatta arbetet att arbeta med huret, då detta är en central fråga för dokumentets användbarhet som styrande underlag. Man kan tänka sig att det kan finnas ytterligare bilagor till arbetets utförande och så klart kan detta presenteras i ett senare skede.

Det finns behov av att tydligare beskriva:

- hur samverkan mellan stad, fastighetsägare och andra lokala aktörer ska organiseras,
- vilka forum och strukturer som ska bära dialogen över tid,
- hur ansvarsfördelning, prioriteringar och uppföljning är tänkta att fungera.

I detta sammanhang ser vi att etablerade samverkansorganisationer, såsom Fastighetsägare BID Möllevången, Fastighetsägare BID Sofielund och Citysamverkan, kan fungera som operativa plattformar för dialog och gemensam utveckling. Dessa strukturer kan bidra till effektivare processer och ett mer sammanhållet genomförande.

Svar: Detta sker i nästa skede och en samverkansplattform kommer att skapas.

Vi delar synen på stadskärnan som ett sammanhängande system av stråk och noder snarare än ett enskilt geografiskt område. Samtidigt vill vi tydliggöra vår syn av stadskärnans funktionella struktur.

Utifrån hur staden används, upplevs och fungerar i vardagen ser vi stadskärnan som i huvudsak koncentrerad kring tre större knutpunkter och de sammanbindande större stråken däremellan:

Malmö C – Värnhem – Södervärn.

Svar: karta med tillhörande text har utvecklats bland annat med beskrivning av vikten av goda kopplingar med målpunkter i anslutning till stadskärnan. Underlag och analyser har landat i den omfattning av stadskärnan som redovisas i kartan.

Denna struktur bör, enligt vår uppfattning, utgöra utgångspunkt för prioriteringar och utvecklingsinsatser. Områden bortom Malmö C kan vara strategiskt viktiga för stadens övergripande utveckling, men bör särskiljas från stadskärnan i strikt mening för att säkerställa tydlighet i målbild, ansvar och resursfördelning.

Fastighetsägare BID Möllvången, Fastighetsägare BID Sofielund ser positivt på fortsatt dialog och samarbete med Malmö stad kring dessa frågor.

Fastighetsägarna Syd

Inledning

Fastighetsbranschen välkomnar att Malmö stad tar ett samlat grepp om stadskärnans framtida utveckling och delar ambitionen om en attraktiv, levande och inkluderande stadskärna. Strategin har en vision och adresserar många av de trender och utmaningar som påverkar stadskärnor nationellt och internationellt. Samtidigt finns det ett antal viktiga aspekter som behöver förtydligas och förstärkas för att strategin ska fungera som ett reellt stöd för långsiktiga investeringar, utveckling och genomförande.

Nedan lämnas synpunkter strukturerade utifrån remissens tematiska delar.

En gemensam riktning

Strategins betoning på samverkan mellan kommun, fastighetsägare, näringsliv och civilsamhälle är positiv. (nästa steg) Samtidigt är ansvarsfördelningen mellan aktörerna i detta samlade grepp otydlig. Fastighetsägare är långsiktiga investerare och förvaltare av stadskärnans byggda miljö. För att möjliggöra investeringar krävs stabila och förutsägbara spelregler, där kommunens ansvar för planering, offentlig miljö, trygghet och grundläggande infrastruktur är tydligt formulerat.

Svar: strategin fokuserar på samverkan mellan olika aktörer. I strategins genomförande finns behov av att tydliggöra ansvar och roller i nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Från ord till handling

Strategins övergripande strategi, nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt är principiellt väl avvägda. Det saknas dock klarhet i hur prioriteringar mellan olika satsningar ska göras, hur resurser ska säkras över tid samt hur samverkanskontrakt ska utformas så att ansvar, risk och finansiering fördelas på ett transparent sätt.

Vidare behöver det tydliggöras hur det säkerställs att enskilda nämnders prioriteringar och strategier inte är motstridiga med varandra. Fastighetsägarna Syd efterfrågar särskilt tydlighet kring vad som är frivillig samverkan och vad som utgör kommunala kärnuppgifter.

Svar: förtydligande gällande prioriteringar, finansiering och samverkanskontrakt har gjorts.

Vidare upplevs det att boendeperspektivet är nedtonat i strategin, trots att boende är en central del av en levande stadskärna. En stadskärna utan boende riskerar att bli en dagtidsplats snarare än en plats med liv över tid, vilket riskerar försvaga attraktivitet, trygghet och hållbarhet.

Svar: boende har lagts till i målbilden.

En plats för liv och möten

Strategins fokus på variation, tillfälliga användningar och nya verksamheter i tomma lokaler är positivt för stadslivet. Samtidigt behandlas de ekonomiska förutsättningarna för dessa ambitioner alltför ytligt. (se Från ord till handling)

Omställning av lokaler, särskilt i bottenvåningar, innebär ofta betydande investeringskostnader och ökad ekonomisk risk för fastighetsägare. Strategin bör därför kompletteras med resonemang kring hur tillfälliga lösningar kan möjliggöras utan att permanent pressa hyresnivåer och fastighetsvärden, hur icke-kommersiella verksamheter kan samexistera med en långsiktigt hållbar fastighetsekonomi. Men även hur myndigheters ansvar för bygglov och andra myndighetsutövande processer ska möta upp ambitionerna genom effektiv och samordnad hantering. Utan detta riskerar strategins ambitioner att bli svåra att realisera i praktiken.

Svar: Strategin är i första hand en målbild och strategisk inriktning, och går därför inte på djupet i nulägesanalysen eller i de bakomliggande utmaningarna eller specifika lösningar. I genomförandet av strategin är ambitionen att fördjupa samarbetet med stadens näringsliv inom ramen för det förvaltningsövergripande arbetet och öka förståelse för näringslivets behov och vilka utmaningar aktörerna kan samarbeta kring. Här ingår även fortsatt arbete kopplat till olika myndighetsprocesser.

Levande och trygg året om och dygnet runt

Trygghet lyfts som en central förutsättning för en attraktiv stadskärna, vilket fastighetsbranschen delar. Strategin fokuserar dock främst på gestaltning, orienterbarhet och samverkan. Det är därför viktigt att tydligare slå fast kommunens ansvar för ordning, tillsyn och närvaro i det offentliga rummet, för brottsförebyggande och sociala insatser samt för samordning med polis och andra myndigheter.

Fastighetsbranschens aktörer kan och vill bidra genom god förvaltning och samarbete, men kan inte bära huvudansvaret för trygghetsfrågor som ligger utanför deras rådighet. Trygghet en förutsättning för investeringar, inte enbart en effekt av dem.

Svar: en strategi på s 10 har förtydligats med dygnet-runt-perspektivet. En stor del av arbetet som lett fram till avsnittet handlar om att stadskärnan ska bli en plats med aktiviteter dagtid såväl som nattetid. Polismyndigheten har varit bjudits in som en av flera aktörer. Vilken typ av insatser och initiativ behöver definieras mer specifikt i nästa steg.

En stadskärna skapad av många

Strategin beskriver stadskärnan som ett nav för företagande, innovation och kultur. Däremot är stadskärnans roll som arbetsplats relativt underbelyst.

Svar: Målbilden har förtydligats med arbetsplats-perspektiv.

Kontor, offentliga arbetsplatser och utbildningsverksamheter är avgörande för dagbefolkning och vardagsflöden, för handel, service och restaurangnäring samt för stadskärnans ekonomiska stabilitet. Strategin bör därför tydligare adressera behovet av flexibla kulturella och kommersiella miljöer i

stadskärnan, kommunens roll som förebild genom lokalisering av egna verksamheter samt förutsättningarna för omställning mellan kommersiellt, bostäder, kulturella och andra funktioner.

Svar: I strategin finns belyses kulturella och kommersiella miljöer ur både aktörs- och besökar-perspektiv. Konkretiseringar och specifika insatser sker i nämndspecifika inriktningar och genom samverkanskontrakt.

Lummig grönska och svalkande kanaler

Ambitionerna kring ökad grönska och klimatanpassning är välkomna. Samtidigt behöver ansvar och kostnader tydliggöras. När grönska etableras på privat kvartersmark eller i anslutning till fastigheter bör det framgå vilket ansvar kommunen tar för skötsel, tillstånd och långsiktigt underhåll, samt hur målkonflikter mellan grönska, tillgänglighet och tekniska krav ska hanteras.

Svar: Prioriteringar mellan olika insatser för att öka grönska behöver göras i nästa steg. Samverkan är avgörande för att hitta nya lösningar för grönska i befintlig stad.

Enkelt att röra sig hållbart till, från och inom stadskärnan

Hållbar mobilitet är central för stadskärnans attraktivitet. Samtidigt är det viktigt att strategin tydligare balanserar tillgänglighet för kunder, boende, besökare och verksamheter, oavsett mobilitetsform. Fastighetsägare efterfrågar därför konsekvensanalyser av förändrade trafiklösningar, dialog kring hur tillgänglighet påverkar lokalers attraktivitet samt tydlighet kring kommunens ansvar för investeringar i infrastruktur och mobilitetstjänster.

Svar: Konsekvensanalyser kommer i efterföljande processer; i samverkanskontrakt och inför genomförande. Mer fokus på mobilitet och infrastruktur finns i andra styrdokument som exempelvis Trafik- och mobilitetsplan, Parkeeringspolicy och Översiktsplan.

Finansiering och genomförande – övergripande synpunkt

Strategin konstaterar behovet av gemensamma finansieringsmodeller, men utvecklar inte frågan tillräckligt. För att skapa långsiktigt engagemang och investeringsvilja behöver strategin kompletteras med principer för finansiering av stadskärnans utveckling, tydlighet kring vad som finansieras via kommunala medel respektive privata investeringar samt en diskussion om former för frivillig organiserad samverkan, exempelvis BID-liknande modeller, där ansvar och motprestationer är tydliga.

Svar: Principer för kostnadsfördelning mellan olika aktörer behöver beskrivas/utvecklas i samverkanskontrakt.

Avslutande synpunkt

Strategin för Malmös stadskärna är ett viktigt och välkommet initiativ. För att bli ett effektivt verktyg för genomförande behöver den dock stärkas i frågor som rör ansvarsfördelning, finansiering och ekonomiska förutsättningar. En tydligare beskrivning av kommunens åtaganden och fastighetsägarnas roll som långsiktiga samhällsbyggare är avgörande för att strategin ska kunna omsättas i konkreta satsningar och bidra till en livskraftig och fortsatt attraktiv stadskärna över tid.

Svar: strategin syftar till att flera olika aktörer som inbegriper fler än fastighetsägare och kommunen kring en gemensam målbild och riktning för genomförande. I genomförandet måste ansvarsfördelning, finansiering och ekonomiska förutsättningar beskrivas tydligt.

Fastighetsägarna Syd ser fram emot en fortsatt konstruktiv dialog med Malmö stad om hur strategin för stadskärnan kan användas som ett strategiskt ramverk som stärker staden som helhet.

Fritidsnämnden

Sammanfattning

Kommunstyrelsen gav i april 2024 Stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att tillsammans med Fritidsnämnden, Kulturnämnden, Miljönämnden, Tekniska nämnden och Kommunstyrelsen att ta fram en strategi för Malmös stadskärna. Strategin, som tagits fram i samverkan med externa aktörer i stadskärnan, ska fungera som ett stöd i utvecklingen av Malmös stadskärna med fokus på en hållbar, attraktiv, mångfunktionell och levande miljö. Den ska vara ett stöd i dag dagliga och det långsiktiga arbetet samt påverka Malmö stads styrdokument och prioriteringar.

Fritidsnämnden anser att det är positivt att genom samverkan ta ett samlat grepp kring utvecklingen av Malmös stadskärna. Nämnden betonar vikten av att skapa rum för konsumtionsfria mötesplatser, ytor för rörelse, möten, evenemang och upplevelser.

Vidare anses det särskilt viktigt att strategin lyfter fram betydelsen av fritids- och föreningslivet i stadskärnan.

Yttrande

Kommunstyrelsen gav i april 2024 Stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att tillsammans med fritidsnämnden, kulturnämnden, miljönämnden, tekniska nämnden och kommunstyrelsen att ta fram en strategi för Malmös stadskärna. Strategin ska fungera som ett stöd att utveckla Malmös stadskärna med fokus på en hållbar, attraktiv, mångfunktionell och levande miljö. Strategin har tagits fram i bred samverkan med aktörer verksamma i stadskärnan med ambitionen att vara ett stöd i både det dagliga och det långsiktiga arbetet, samt att påverka Malmös stads framtida styrdokument och prioriteringar.

Fritidsnämndens bedömning

Fritidsnämnden ser positivt på att staden tillsammans med relevanta aktörer tar ett samlat grepp kring utvecklingen av stadskärnan. Särskilt positivt är fokus på att skapa konsumtionsfria mötesplatser samt rum för rörelse, upplevelser och möten, detta bör dock förtydligas och förstärkas i strategin. Vidare är strategins fokus på gröna och blå miljöer av vikt.

I strategin ”En stadskärna skapad av många” nämns konst-, kultur- och fritidslivet som särskilt viktiga att stödja och utveckla men endast kulturinstitutioner och fria kulturaktörer omnämns därefter. Där ser fritidsnämnden ett behov av att lyfta även fritids- och föreningsaktörer. Genom att möjliggöra för ett aktivt föreningsliv mitt i stadskärnan blir stadskärnan en plats för fler. Därtill bidrar ett aktivt föreningsliv att levandegöra platser som annars står relativt tomma, framför allt på tider för fritidsaktiviteter. Vidare anser fritidsnämnden att på s. 13 i strategin bör spontanidrottandets betydelse för ett aktivt stadsliv och stadsrum lyftas.

Svar: strategin kompletteras i linje med förslaget ovan.

Stadskärnan som plats för upplevelser är central, både för Malmöbor och men även för Malmös turism. Evenemangen som genomförs i stadskärnan är viktiga inslag i idag och bör utvecklas mer framöver. I samband med detta bör även fritids- och aktivitetsmöjligheter utvecklas som tilltalar malmöborna, föreningsliv samt enskilda besökare. Därmed ser fritidsnämnden ett behov att förstärka vikten av ytor för evenemang och fritidsaktiviteter samt ytor för spontan fysisk aktivitet både för de som bor i stadskärnan och de som rör sig runt den. Vidare bör detta förstärkas genom visualisering i kartan där inga fritidsytor eller lokaler lyfts i dagsläget. Exempelvis bör stadionområdet pekas ut som en målpunkt.

Svar: Stadion finns nu med i kartan. Visualisering av fritidsytor och lokaler är för detaljerad nivå för karta.

Fritidsnämnden anser att det skulle vara fördelaktigt att mer detaljerat beskriva genomförande och uppföljning. Särskilt relevant anses det när samverkanskontrakt omnämns i texten.

Svar: detta hanteras i fortsatt arbete med nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Utifrån dokumentets struktur är det lite otydligt att särskilja mellan strategi och tematiska områden. Förslagsvis bör det tydliggöras vad som avses med övergripande strategi samt de fem olika strategierna som omnämns utifrån rubrikerna.

Svar: strategins struktur har förtydligats.

Future City Malmö (FCM)

Inledning

Future City Malmö (FCM) bildades 2019 och är en oberoende ideell förening, som verkar både som lobbyorganisation och tankesmedja. Vårt syfte är att bidra till utvecklingen av Malmös centrala delar med city genom att stärka det positiva i dagens Malmö och utveckla nytt. Mot den bakgrunden översänder vi det här remissvaret utan att vara en formell remissinstans.

Stadskärnan är stadens hjärta och är en viktig tillgång i första hand för alla malmöbor, men också för besökare. Vi välkomnar därför att Malmö stad tagit fram en strategi för stadskärnan, som i ett brett perspektiv lyfter fram områdets betydelse idag och i framtiden.

Generella kommentarer

Vi vill gärna starta med några generella och principiella synpunkter på strategin. Det kan alltid diskuteras hur man ska definiera och avgränsa en stadskärna. Enkelt uttryckt kan man säga att i strategin väljs en ganska snäv avgränsning, där stadskärnan sträcker sig i ett smalt stråk från Malmö centralstation till Möllevångstorget. I beaktande av detta anser FCM att strategin skulle vunnit på att i större utsträckning kommentera samspelet mellan stadskärnan och närliggande områden, särskilt i stråkets norra del. Det gäller Västra hamnen, Varvsstaden och Nyhamnen. Speciellt de två senare utvecklingsområdena kommer att tillföra nya ekonomiska värden till stadskärnan. FCM:s beräkningar visar att detaljhandeln i city skulle öka med drygt 120 miljoner kronor per år när Varvsstaden och Nyhamnen är fullt utbyggda.

Svar: ett tydligare framtidsperspektiv presenteras i justerad karta och kopplingen till närliggande områden beskrivs i tillhörande text till kartan.

En strategi ska främst peka framåt genom att sätta mål, beskriva hur de ska uppnås och inte minst redovisa konkreta åtgärder. Det är även viktigt att redovisa nuläget för att man ska kunna förstå vilka förändringar som ska göras. En tydlig nulägesbeskrivning saknas och det gäller inte minst siffror som kan öka förståelsen. Det betyder att de problem som stadskärnan kämpar med idag mer eller mindre förbigås. Nedläggning av butiker till följd av konkurrens från externlokaliseringar som Emporia och en ökande E-handel. Men även friställandet av kontorsytor. Vidare skulle flera av målen med fördel kunna kvantifieras för att tydliggöra effekterna av de förändringar som eftersträvas.

Svar: i bilaga till strategin finns underlag, data och bakgrundsbeskrivningar som efterlyses. Kvantifierbara mål och konkreta insatser tas fram i nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Vi anser att strategin är lite för allmänt hållen och hade gärna sett mer av konkretisering. Den borde även tryckt mer på vad som typiskt kännetecknar Malmös stadskärna. Rubrikerna på de olika avsnitten förstärker intrycket av det generella. En precisering och ett handlingsorienterat anslag

hade varit önskvärt. För att förtydliga, första temat ”En plats för liv och möten” skulle med fördel kunna vara ”En stadskärna med fler mötesplatser”. Det signalerar förändring och handling.

Svar: rubrikerna har inte kommenterats i andra yttranden och ändras inte.

Vi tycker att det är viktigt att strategin genomgående betonar samverkan mellan staden och andra aktörer i stadskärnan som fastighetsägare, företagare och civilsamhället. Låt oss härmed övergå till att kommentera valda delar av de olika avsnitten i strategin.

En plats för liv och möten

Det är verkligen angeläget att satsa på fler mötesplatser av olika slag. Allt från små naturliga rum såväl ute som inne till större anläggningar. Bland de senare vill vi gärna framhålla vikten av att planerna på ett konstmuseum i Kungsparken realiserar.

FCM anser att det finns en stor potential att skapa olika typer av mötesplatser längs våra kanals-tråk. Detta är en underutnyttjad möjlighet. Det handlar om allt från enkla platser på kanalernas slänter och flytande mindre caféer och restauranger. Och som anges i strategin badmöjligheter i kanalen. Någon del av kanalstråket skulle också kunna förbehållas husbåtar för att skapa ytterligare liv och rörelse.

Ett sätt att föra samman och locka människor till stadskärnan kan vara ett årligt arrangemang. Här skulle kanalen kunna användas. Med inspiration från England vill vi föra fram förslaget att anordna någon form av båtävling mellan universiteten i Lund och Malmö. Tävlingar brukar alltid intressera människor och många kringaktiviteter skulle kunna ordnas för att skapa en festlig stämning. Arrangemanget skulle med fördel kunna ske genom ett samarbete mellan staden, Malmö City (tidigare Citysamverkan) och de båda universiteterna.

Svar: förslagen kan med fördel lyftas vid genomförande av strategin, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

En stadskärna skapad av många

Vi delar uppfattningen som framförs i strategins andra tema att många aktörer gemensamt måste bidra till en attraktiv stadskärna som lockar såväl malmöbor som besökare. Det är särskilt viktigt att betona näringslivets roll och stadens samarbete med dess aktörer. Inte minst mot bakgrund av att under senare tid röster inom Malmös näringsliv framfört kritiska synpunkter på stadens bristande engagemang för företagssektorn.

Svar: Strategin är i första hand en målbild och strategisk inriktning, där representanter från näringslivet, föreningar, Malmö stads förvaltningar, m fl deltagit. I genomförandet av strategin är ambitionen att fördjupa samarbetet mellan aktörerna och låta fler aktörer vara en del av arbetet. I det arbetet ingår att fortsätta skapa förståelse för näringslivets behov och vilka utmaningar fler aktörer kan samarbeta kring.

Som påpekas i strategin är kulturlivet en vital del i stadskärnan. Det vill FCM gärna understryka. Kulturen är central för att en stad och dess invånare ska må bra. I det sammanhanget är det självklart att det fria kulturlivet ska ha en framskjuten roll. Och staden behöver i större utsträckning vara lyhörda för kulturutövarnas behov och önskningsar.

Svar: representanter från kultursektorn har deltagit i framtagande av strategin och ambitionen är att skapa samverkan med och mellan olika aktörer i genomförandet.

Lummig grönska och svalkande kanaler

Den tredje delen av strategin handlar bland annat om grönska och grönytor. Som tidigare sagts saknar FCM genomgående en tydligare beskrivning av nuläget. Det gäller även frågan om grönytor. Den generella trenden bland Sveriges 20 största

städer är att grönytorna minskar till förmån för bebyggelse. Tyvärr kan vi notera att Malmö (hela staden) har minst andel grönyta bland dessa större städer, endast 36 procent jämfört med genomsnittet 50 procent (källa: Rikare Trädgård 2024). Sådan information vore värdefull för läsaren och skulle kunna kopplas till ambitionerna att öka grönytan i stadskärnan som nu bara beskrivs helt allmänt, en målsiffra här hade varit på sin plats.

Svar: Malmö stad arbetar aktivt med grönska och målsiffror i andra styrdokument. Strategi för stadskärnan fokuserar på sådant som är viktigt att samverka kring. Målsiffror kan vara en god idé kopplat till samverkanskontrakt och mer konkreta insatser.

En cirkulär och innovativ stadskärna

Det fjärde temat rör sig kring cirkulära system, innovation och transporter. Bland annat lyfts Malmö Generate District fram med Universitetsholmen som utgångspunkt. Det ser vi som en framlyst och intressant satsning där Malmö bidrar till klimatförbättringen.

Långsiktigt effektiva och hållbara transporter framhålls som viktigt i strategin. Den ambitionen står FCM bakom till 100 procent. Vår bedömning då det gäller den framtida transportstrukturen, särskilt kollektivtrafiken, är att det är hög tid att klargöra och bestämma sig för hur transportsystemet i staden ska se ut efter 2040. Två viktiga knutpunkter ligger inom stadskärnans gränser, Malmö central och Triangelstationen. Som vi tidigare påpekat har stadskärnan betydelse även för närliggande utvecklingsområden som Varvsstaden och Nyhamnen. Om man i ett långsiktigt perspektiv ser stadskärnan tillsammans med dessa områden vill vi förorda en transportlösning som Öresundsmetron. Den ger en direktförbindelse till Köpenhamnsområdet, vilket har stor betydelse för stadskärnans förmåga att attrahera besökare. Men den ger också möjligheter att bygga ut ett metrosystem i Malmö och därmed flytta mycket av kollektivtrafiken under jord. Ett snabbt, smidigt och klimatvänligt system med hög turtäthet och stor kapacitet.

Svar: Malmö stad arbetar med kollektivtrafiksystemet i andra styrdokument

Enkelt att röra sig hållbart till, från och inom stadskärnan

Det sista avsnittet i strategin för stadskärnan handlar om rörlighet och hållbarhet. Från FCM:s sida ställer vi oss bakom de mål och motiv för god framkomlighet och säkerhet som förs fram. Det är viktigt att planeringen utgår från att hänsyn tas till alla trafikanter från gående till bilister. Alla trafikantgrupper bör ha möjlighet att förflytta sig på ett bra sätt i stadskärnan med respekt för varandra.

Avslutning

Future City Malmö hoppas att med denna remiss kunna bidra till en konstruktiv diskussion om Malmös stadskärna och dess framtida utveckling. Vi ser fram emot att den konkretisering som vi efterlyst i detta dokument kommer att återfinnas i berörda nämnders åtgärds paket och i de samverkanskontrakt som ska ingås mellan staden och externa aktörer.

Kulturnämnden

Sammanfattning

Kulturnämnden är över lag positiv till strategin för stadskärnan men ser ett behov av att tydliggöra hur knutpunkterna, som idag ligger utanför stadskärnas geografi, ska kopplas samman med och bli en viktig del av utvecklingen av stadskärnan. Vidare hade det varit fördelaktigt om även Moderna Museet och Malmö stadsteater pekas ut som viktiga platser i stadskärnans utveckling.

Yttrande

Överlag är kulturnämnden positiv till den förslagna strategin för stadskärnan och dess ambition att skapa en attraktiv och inkluderande stadskärna för alla med mötesplatser, platser för rekreation, kultur, fritid, samt gröna och blåa stråk.

Att konst och kultur är med och stärker stadskärnans attraktionskraft och pekas ut som viktiga drivkrafter för social sammanhållning och demokratisk delaktighet är positivt.

Vidare ses ambitionen att skapa nytt liv i tomma och underutnyttjade lokaler samt öka möjligheter för utomhusarrangemang som en möjlighet att ytterligare möjliggöra för kulturverksamhet i centrum.

Kulturinstitutionerna beskrivs som starka arenor för skapande, uttryck, möten och samtal. Enligt strategins geografiska avgränsning för stadskärnan ligger kulturinstitutionerna idag utanför stadskärnan, men beskrivs som viktiga knutpunkter. Kulturnämnden hade önskat att de på ett tydligare sätt beskrivs som en del av utvecklingen framåt, antingen genom att inkluderas i stadskärnans geografi, eller genom att man på ett tydligare sätt beskriver ambitionen med knutpunkterna samt hur dessa kan bli kraftfulla delar av det gemensamma arbetet framåt. De utgör viktiga noder, ett kulturstråk i Malmö, och svarar mot många av ambitionerna med utvecklingen i centrum.

Svar: institutionerna finns med som viktiga målpunkter i anslutning till stadskärnan. Strategin kompletteras med en beskrivning om vikten av målpunkter i innerstaden och hur dessa tillsammans med stadskärnan utgör viktiga mötesplatser och är delar av Malmös utvecklingskraft.

Inom strategins geografiska avgränsning finns Moderna museet och Malmö stadsteater, och kulturnämnden hade gärna sett att dessa verksamheter tydligare lyfts fram.

Svar: Moderna Museet som en viktig målpunkt i kartan. Inom stadskärnans huvudstråk pekas inte målpunkter ut på den detaljeringsnivån.

Malmö universitet

Malmö universitet har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad remiss från december 2025 och vill anföra följande kommentarer.

Malmö universitet välkomnar arbetet med att ta fram en samlad strategi för Malmös stadskärnas utveckling och delar ambitionen att skapa en attraktiv, inkluderande och levande citymiljö. Nedan sammanfattas Malmö universitets förslag på strukturella och innehållsmässiga förbättringar i syfte att stärka strategins vägledande funktion.

Strategin *Malmös stadskärna - en plats för alla* beskrivs i form av målbild samt ett flertal strategier. Malmö universitet rekommenderar att utveckla beskrivningen av aktörer och intressenter för att klargöra roller, mandat och ansvar ännu tydligare samt att tydligare beskriva definitionerna av centrala begrepp.

Svar: en lång rad aktörer har deltagit i framtagandeprocessen av strategin. Aktörers roller och ansvarsområden kommer att tydliggöras i nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

I strategin framställs kulturens roll i stadskärnan främst som ett verktyg för attraktionskraft och evenemang. Kulturens roll i stadskärnan kan utöver detta ses som en grundläggande del av stadens identitet, vardagsliv och demokratiska delaktighet. Strategin skulle vinna på att förtydliga kulturens roll och egenvärde i stadskärnan.

Svar: kulturens roll har förtydligats i strategin.

Strategin beskriver övergripande mål om mötesplatser, folkliv, näringsliv och trygghet. Malmö universitet föreslår att beakta vilka grupper, verksamheter eller funktioner som ska prioriteras när utrymmet är begränsat. Konflikter mellan kommersiella och icke-kommersiella ytor, mellan evenemang och vardaglig användning av parker och torg, eller mellan olika målgruppers behov av tystnad, lek, rörelse och nattliv berörs endast indirekt. Med tydligare principer för hur sådana avvägningar kan hanteras stärks strategins roll i utvecklingen av stadskärnan.

Svar: frågorna ovan kan variera beroende på tidpunkt och plats. Strategin är övergripande och går inte ner i detalj på särskilda platser. De frågor som lyfts kan arbetas vidare med i nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt för vissa platser/ tidpunkter/ grupper/ verksamheter.

Vidare lyfts fastighetsägare fram som centrala aktörer, men deras specifika roller och möjligheter i relation till andra aktörer tydliggörs inte. Frågor om lokalupplåtelse, hyresnivåer, tillgång till ytor för kultur och civilsamhälle samt användning av bottenvåningar är viktiga frågor för stadskärnans utveckling, men behandlas endast indirekt.

Svar: frågorna ovan har tagits upp i olika workshoppar och seminarier under arbetet med strategin. Strategin hantlar frågorna på ett övergripande plan och inriktningen är att Malmö stad tillsammans med berörda aktörer ska arbeta vidare med exempelvis användningen av bottenvåningar, ytor för kultur och civilsamhälle, mm i samverkanskontrakt.

Sammanfattningsvis rymmer strategin viktiga ambitioner och en inkluderande vision om city som vardagsrum, nod och mötesplats för alla.

Marint kunskapscenter

Hej här kommer mitt svar, Tycker denna del behöver en tydligare koppling till blå/gröna värden och biologisk mångfald.

Grön och blå stadskärna – policy för klimat, biologisk mångfald och livskvalitet

Stadskärnans gröna och blå strukturer är avgörande för att möta klimatförändringar, stärka den biologiska mångfalden och skapa en attraktiv, hälsosam och inkluderande stad för både människor och andra arter än människan.

Svar: temat har utvecklats i linje med delar förslaget.

Grönare stadskärna

Grönskan ska öka i stadskärnan och integreras som en del av stadens infrastruktur. Träd, buskar, vegetation och urbana naturmiljöer bidrar till biologisk mångfald, klimatanpassning, förbättrad luftkvalitet samt möjligheter till svalka, skugga och återhämtning.

Svar: temat har utvecklats i linje med delar av förslaget.

Levande vattenmiljöer

Havet och kanalerna är centrala värden i stadskärnan och en del av stadens blågröna struktur. Vattenmiljöerna ska utvecklas för rekreation, stadsliv och naturvärden.

Undervattensmiljöer, såsom ålgräsängar, är viktiga för biologisk mångfald, vattenkvalitet och klimatet genom lagring av koldioxid. Skydd och restaurering av dessa miljöer ska prioriteras som naturbaserade klimatlösningar.

Stadskärnans aktörer ska i samverkan:

- Stärka kopplingar mellan stadskärnan och havet
- Utveckla fler vattennära stråk och platser
- Prioritera aktiviteter och gestaltning som knyter stad, vatten och natur samman

Svar: temat har utvecklats i linje med delar förslaget.

Miljönämnden

Yttrande

Strategin för Malmö stadskärna är en ambitiös och inkluderande plan med tydligt fokus på att skapa en levande, hållbar och attraktiv stadskärna. Miljönämnden vill särskilt lyfta följande punkter som starka delar av strategin:

- En inkluderande process i framtagandet av strategin som hade omfattande dialog med många aktörer, vilket ger bred förankring.
- Fokus på hållbarhet i strategin med betoning på grönska, minskad klimatpåverkan och cirkulära lösningar.
- Tillgänglighet och inkludering genomsyrar strategin och målet är en stadsmiljö för alla, oavsett funktionsförmåga eller bakgrund.
- Strategin fokuserar på näringslivsutveckling genom att främja innovation, entreprenörskap och hållbara tjänster
- Många av de positiva kvaliteterna i den utpekade stadskärnan kan härledas till att de ligger längs gågata, vilket illustreras av kartan på sidan 9. Dessa borde staden av flera skäl gynna i ett större område, så geografin som har stadskärnekvaliteter expanderar.

Svar: stadskärnans utveckling över tid har förtydligats i kartbilden.

För att säkerställa effekt och genomförande finns behov av konkretisering av målen som behöver vara mätbara och tidsatta för att kunna mäta framgång. Det behövs även en finansierings- och resursplan som beskriver kostnader och resursbehov samt en tydlig implementeringsplan med ansvarsfördelning. Det behöver även framgå vem strategin riktar sig mot. Slutligen ett system för uppföljning och utvärdering för att kunna följa upp och justera insatser.

Svar: Konkretisering och uppföljning kommer i nästa skede, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Gällande miljönämndens uppdrag och miljöprogrammet skulle strategin stärkas av att kompletteras med tydliga mål och planer inom följande tre områden.

- Ökad grönska, som bidrar till bättre luftkvalité, minskat buller och en trivsam miljö.

- Minskad klimatpåverkan genom exempelvis cirkulära lösningar, förnybar energi och minskat avfall. Det finns behov av ett mål för att minska energianvändning och samt en plan för avfallshantering och cirkulära flöden.
- God vattenhantering för vattenkvaliteten och klimatanpassning

Svar: strategin fokuserar på viktiga områden att samverka kring samt ta utgångspunkt i stadens ambitioner men inte återupprepa dem i strategin eftersom de beskrivs i andra styrdokument. Cirkularitet och återbruk är viktiga delar i strategin och en strategi kring energilösningar har lagts till. Ovanstående förslag kommer delvis innefattas av arbetet med nämndspecifika inriktningar i kommande skede.

Kring de specifika strategierna vill miljönämnden även föreslå följande tillägg

- Under strategin ”Enkelt att röra sig hållbart till, från och inom stadskärnan” skulle miljönämnden gärna se en åtgärd om att se över ytbehovet för privatägda mobiliteten. Att endast, som föreslaget, öka andelen delade mobilitetstjänster frigör inte mer yta i staden, om den privatägda mobiliteten, framför allt privata bilar, inte minskar.

Svar: i texten på sida 18 prioriteras oskyddade trafikanter och fler gator ska vara fria från privata fordon.

- I strategin ”Lummig grönska och svalkande kanaler” föreslår miljönämnden att lägga till en åtgärd om tillfällig grönska. Malmö behöver bli grönare och arbetar aktivt med tillfällig grönska, det ger snabba resultat och ger också en möjlighet för malmöborna att vara delaktiga och tycka till om utformningen innan platser förändras permanent.

Svar: temat har utvecklats i linje med förslaget.

MKB

Vi vill lyfta vikten av **bygglovsfrågan** för att exempelvis uppnå målsättningen att ”skapa plats för liv och rörelse”. Till exempel att det ska gå snabbare för fastighetsägare att kunna byta bygglov om man ska kunna ha en flexibilitet i vilka verksamheter som får lov att vistas i lokalerna. Gällande ”Levande stadskärna dygnet runt” vill vi föreslå att man tittar närmare på att möjliggöra fler än ett bygglov för användning av en lokal för att kunna möjliggöra fler verksamheter på ett dygn. Lagstiftningen tillåter idag bara bygglov för en verksamhet per lokal vilket hämmar vad man kan göra med lokalen över tid (exempelvis kan man bara ha ett café i en lokal istället för ett café på morgonen och en yogastudio på kvällen).

Vad gäller **föreningars** möjlighet att ”kunna hyra in sig i lokaler i stadskärnan för att finnas där människor från hela staden kan delta” vill vi uppmärksamma följande utmaningar:

Bygglovstyp enligt resonemanget ovan.

Momsproblematik, ofta är lokaler momsade medan föreningar inte är momspliktiga.

Bristande möjligheter att betala en marknadsmässig hyra eller lämna säkerheter då många föreningar är beroende av bidrag.

Svar: ovanstående är viktiga frågor tagits upp under arbetet med strategin genom olika workshops. Frågorna kan med fördel lyftas vidare vid genomförande av strategin, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Ett sista medskick är att Malmös stadskärna påverkas inte bara av vad vi beslutar om i stadskärnan utan i stor utsträckning av vad som sker utanför den. Ett exempel är att utökningen av köpcenter

utanför stadskärnan har påverkat centrumhandeln. Här vill vi efterlysa ett helikopter-perspektiv där man på förhand analyserar möjliga konsekvenser av den typen av etableringar/projekt.

Svar: Malmö stad utför en mängd analyser med hela staden-perspektivet. Bland annat inom arbetet med översiktsplanen. Specifika frågeställningar som behöver behövas ytterligare skulle kunna tas vidare i samverkanskontrakt.

P-Malmö

En gemensam riktning & samverkan

Strategin har en stark och välgrundad betoning på samverkan mellan kommun, fastighetsägare och andra aktörer i stadskärnan.

Parkering Malmö är ett kommunalt bolag med rådighet över strategiska parkeringsanläggningar och mobilitetsnoder i stadskärnan. Bolaget kan därmed utgöra en stabil och långsiktig plattform för genomförande av stadens ambitioner inom mobilitet, logistik och energiförsörjning.

För att samverkan ska bli verkningsfull är det angeläget att stadens fortsatta arbete tydliggör hur kommunala bolag avses involveras i samverkanskontrakt. Detta gäller mandat, ansvar och finansiering.

Svar: alla typer av aktörer kan ingå i samverkanskontrakt. Vi lägger till en mening, som sista mening under Samverkanskontrakt. Ett förtydligande kring samverkanskontrakt har gjorts på sid. 5 i strategin.

En cirkulär och innovativ stadskärna (sid 16)

Strategins fokus på cirkularitet, återbruk och delningstjänster ligger väl i linje med Parkering Malmöns uppdrag och pågående utveckling. Parkering Malmö erbjuder och utvecklar:

- bilpooler och samnyttjande av befintlig kapacitet,
- mobilitetstjänster som bidrar till minskat privat bilinnehav.

Bolaget samverkar med staden och andra aktörer i stadskärnan för att skapa plats för funktioner som underlättar hållbart resande. Dessa omfattar exempelvis säker cykelparkering, förvaring och laddning av cykelbatterier samt andra stödjande funktioner i mobilitetshubbar.

Parkering Malmö möjliggör samordnade logistiklösningar genom sina anläggningar med ytor för parkering och mobilitetstjänster, inklusive laddning för transport- och distributionsfordon.

För att dessa lösningar ska kunna skalas och bidra till strategins mål förutsätts tydliga prioriteringar av ytor, långsiktighet och samordning mellan berörda kommunala funktioner.

Svar: Detta är förslag som med fördel lyftas vidare vid genomförande av strategin, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Enkelt att röra sig hållbart till, från och inom stadskärnan (sid 18–19)

Parkering Malmö har ett deluppdrag att etablera, driva och integrera delade mobilitetstjänster som en del av stadens samlade mobilitetserbjudande.

Bolaget arbetar aktivt för omställning mot delad och kombinerad mobilitet i linje med stadens mål om ingen trafik tillväxt med bil och minskat privat bilinnehav.

Samtidigt är denna omställning beroende av att stadens fortsatta planering säkerställer tillgång till lämpliga lägen, långsiktiga avtal och sammanhållen styrning av parkeringstal, mobilitetsåtgärder och markanvändning i såväl stadskärnan som kommunen i stort.

En stadskärna skapad av många – näringsliv & innovation

Parkering Malmö bidrar till stadskärnans utveckling genom att skapa förutsättningar för nya lösningar inom mobilitet, laddinfrastruktur och energi.

Bolagets anläggningar och fastigheter kan användas för att pröva och utveckla nya lösningar i samverkan med näringsliv, akademi och stad. Detta förutsätter tydliga roller och ansvar i stadens fortsatta arbete.

Svar: förslagen kan med fördel lyftas vidare vid genomförande av strategin, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt. Angående roller och ansvar kommer dessa formuleras mer ingående när eventuella samverkanskontrakt tas fram.

Klimatneutral stad & Malmö Generate District

Parkering Malmö investerar i solcellsanläggningar, batterilagring och laddinfrastruktur med smart energistyrning som bidrar till stadens klimatomställning.

Investeringarna stärker även stadens energisystem och energisäkerhet och behöver samordnas med mobilitetsplanering, elnätsutveckling och stadens energistrategi.

Polisen

Tack för arbetet än så länge.

Jag tycker remissversionen av strategin ser väldigt bra ut. Det enda jag vill kommentera är att det är viktigt att grönskan och lummigheten planeras och placeras på ett klokt sätt så att den inte bidrar till ökad otrygghet genom att skapa utrymme där människor kan gömma sig eller begå brott utan att någon annan ser eller upptäcker det. Ju större risk för upptäckt en eventuell gärningsman bedömer att det finns, ju högre är tröskeln att faktiskt begå ett brott på den platsen.

Svar: Trygghet är en viktig fråga som är och kommer att vara en fortsatt del i planeringen.

Skönhetsrådet i Malmö januari 2026

Skönhetsrådet i Malmö har fått möjlighet att svara på Malmös strategi för stadskärnan, Remissversion december 2025. Skönhetsrådet vill inledningsvis lyfta fram att förslaget är väl formulerat och lyfter fram väsentliga frågor för stadskärnans framtida utveckling. Positivt är också det öppna arbetssättet och gedigna förankringsarbetet.

Mycket av det som Malmö stads arbete har lyft fram har också Skönhetsrådet poängterat i sitt arbete med ett Manifest för stadskärnan. Utifrån intervjuer med aktörer och samhällsdebattörer har vi arbetat med att identifiera de för oss viktigaste frågorna för stadskärnans utveckling och sammanfattat dessa i vårt manifest på 10 punkter, se bifil.

Civilsamhällets roll i samhällsplaneringen kommer enligt Skönhetsrådets uppfattning att bli allt viktigare i ett samhälle som blir mer och mer komplext. Vi menar att det är hög tid att fokusera på hur våra städer tas tillvara och att tänka nytt så att stadens själ och atmosfär lever vidare och utvecklas

Hur kan idéer och värderingar omsättas till en plats för många där man känner både tillhörighet och framtidstro? Hur kan vi samverka, hur kan vi tillsammans verka för en fortsatt levande stadskärna.

Malmö stad lyfter vikten av att alla aktörer som civilsamhälle, företag, kulturaktörer, fastighetsägare och kommun måste arbeta mer tillsammans och dra åt samma håll, vilket Skönhetsrådet till fullo håller med om.

Skönhetsrådets synpunkter

Nedan följer några av de tankar vi vill poängtera betydelsen av i stadens vidare arbetet med stadskärnan: Vi vill dock generellt lyfta fram betydelsen av att alltid ha fokus på skönhet och kvalitet, något som också bidrar till långsiktigt hållbara lösningar.

• En komplettering av texten på sidan 6

På sidan 6 beskrivs stadskärnan genom historien och hur Malmö ömsade skinn kring milleniumskiftet. En viktig del i den utvecklingen var stadens omfattande satsningar på den offentliga miljön vilket starkt bidrar till Malmös identitet. Detta bör framgå i dokumentet.

Svar: Strategin justeras i enlighet med förslag

• Skönhetsrådet vill särskilt lyfta fram ett par punkter under målbild och strategier som vi i Skönhetsrådet tycker är intressanta att fördjupa.

Fokus på barn och unga

Nu är det dags att lyssna på barn och unga. En stad som är bra för barn är en bra stad att leva i för alla. Om inte dagens unga hittar in till stadskärnan så kommer de inte heller att ha en relation till den som vuxna. Det handlar också om att det ska finnas miljöer och arrangemang som vänder sig till denna målgrupp.

Fokus på tomma lokaler

Vi ser tyvärr idag många tomma butiks- och kontorslokaler i Stadskärnan. Det är en utmaning för många, för fastighetsägarna, kommunen och ett nytänkande krävs som alternativ till dagens regelsystem. Skönhetsrådet föreslår här att staden i samverkan med såväl fastighetsägare och akademi, utmanar gällande regler och policys och skapar en ”Malmömodell” som ger större flexibilitet för hyressystem, värderingsfrågor mm men som också kan komma att påverka bygglovsprövningar för nybyggnader i externa lägen. Vardagen måste få liv!

Svar: fastighetsägare, näringsliv och akademi har varit delaktiga i de olika tematiska arbetsgrupper vars input ligger till grund för strategin. Strategin har främst haft fokus på vakanser i bottenplan eftersom kopplingen till stadsliv, handel och service varit central i det arbetet. Regelverk har identifierats som ett av flera områden där det finns utvecklingspotential under kommande arbete.

Fokus på stadskuratorer / lotsar

En stad är en komplex plats med många inblandade aktörer med vitt skilda idéer, erfarenheter och kunskaper. Det kan vara svårt att förstå hur man som enskild fastighetsägare, hyresgäst eller andra kan bidra till ett mer levande stadsliv. Skönhetsrådet tror på att utveckla former för stöd för förändringsarbete och vi tror att det bör ske inom mindre områden / stadsdelar med olika roller och karaktärer. Ett exempel är Arkadstaden där en samverkan mellan fastighetsägarna, med hjälp av en ”stadskurator” arbetar tillsammans för att utveckla en del av stadskärnan.

Svar: synpunkten är helt i linje med strategins vilja att fortsätta odla och stärka stadskärnans olika karaktärer som bidrar till Malmös unika atmosfär. Hur vi gör detta tillsammans med näringsliv och föreningsliv är en del av det fortsatta arbetet.

Fokus på grönska

Vi vill i likhet med staden se attraktiva och trygga stråk och knutpunkter med olika aktiviteter och karaktär. Fler träd, mer grönska och sittplatser i de gemensamma rummen och mer fokus på trottoarer och cykelvägar för att öka lusten att röra sig i staden. Skönhetsrådet stödjer också utgångspunkten med modellen 3-30-300 men vill understryka vikten av den privata kvartersmarkens betydelse för att uppnå Malmös mål för krontäckningsgraden. Vi föreslår att privata initiativ på olika sätt uppmärksammas och belönas såsom Skönhetsrådet tidigare diskuterat.

Svar: synpunkten kan med fördel lyftas vidare vid genomförande av strategin, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Arbeta vidare med att beskriva stadens identitet

Staden är mer än dess fysiska karta. Att arbeta vidare med och diskutera vad som bidrar till Malmös identitet bidrar till såväl en gemensam målbild som att attrahera investerare och besökare. Här är det centralt att respektera och synliggöra Malmös historia i stadsbilden men också att lyfta fram det innovativa och unika Malmö: Parkernas stad, Staden vid havet, Skatestaden, Spelstaden, Staden med invånare från hela världen. Det tar tillvara och utvecklar den lokala identiteten precis som när lokala aktörer ges plats i butiker, restauranger och i kulturutbudet.

Svar: synpunkten kan med fördel lyftas vidare vid genomförande av strategin, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Stadsmissionen

Då kommer min feedback här.

- Cirkulär och innovativ stadskärna: Som idéburen organisation ligger vår secondhand i en förening som är momsbefriad vilket gör att vi inte kan hyra momsade lokaler. Vi skulle gärna se lättnader på kommunal nivå där tomma lokaler kan hyras ut utan moms samt visa skattelättnader för att alla ska kunna bidra till en innovativ stadskärna.

Svar: Detta är synpunkter som även lyfts av andra aktörer och som med fördel lyftas vidare vid genomförande av strategin, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

- En digital hållbarhetsguide där du samlar poäng för hållbara val med en stadskarta som visar de bästa hållbara alternativen. Ett alternativ till det man gör i Köpenhamn för turister
- El-cykelfria zoner eller elsparkcykelfria zoner eller tider på dygnet.
- Vi skulle gärna se att Malmö Stad stödjer oss för att kunna öppna ett Stadsmissionens Hus där vi kan samla alla våra sociala verksamheter. Skulle öka både tillgängligheten för ett Malmö för alla samt skapa en större trygghet genom vår breda kunskap för utsatta målgrupper.

Svar: förslagen kan med fördel lyftas vidare vid genomförande av strategin, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Tekniska nämnden

Sammanfattning

Tekniska nämnden ställer sig positiv till strategin men vill framföra några synpunkter som kan stärka och förtydliga innehållet ytterligare.

Yttrande

Generella synpunkter

Tekniska nämnden saknar en tydlig definition av vad som ska utgöra Malmös stadskärna. Strategin tycks ambivalent mellan att peka ut en lite snävare nulägesbild av city (delar av det som på kartan illustreras med mörkrött), och att vilja beskriva det som snarare kanske kan betecknas som Malmös innerstad (som exempelvis det som betecknas som ”målpunkter”).

Svar: de analyser som ligger till grund för avgränsningen kommer att presenteras i en bilaga till strategin

Strategin tycks också tveksam till vilket tidsperspektiv som ska anläggas. Med den snabba expansionen av staden kommer nya delar av staden att anta stadskärnekaraktär, som exempelvis Nyhamnen. Ett alternativ är att två olika kartbilder presenteras, en för idag och en som visar framtidens stadskärna, förslagsvis med tidshorisonten 2040 eller 2050. Det behöver också tydliggöras hur definitionen av stadskärnan nu och i framtiden ska kopplas till kommande översiktsplan.

Svar: tidsperspektivet har förtydligats i strategin, och kommer att bli allt tydligare i genomförandet av strategin. Även kartan har förtydligats med ett utvecklingsperspektiv.

Det nord-sydliga stråket är framträdande i bilden av stadskärnan. Tekniska nämnden menar att även de väst-östliga stråken bör belysas tydligare.

Svar: vikten av de öst-västliga stråken redovisas nu i kartan

Tekniska nämnden ser positivt på att strategin fokuserar på samverkan och står bakom både innehåll och intentioner. Därför menar tekniska nämnden att det förslag till genomförande som presenteras i remissdokumentet är bra. Tekniska nämnden har för avsikt att stärka genomförandet genom att integrera strategins inriktningar i ordinarie budget- och uppföljningsprocess kopplat till tekniska nämndens styrmodell.

Tekniska nämnden menar också att samverkan fortsatt är en viktig del i arbetet. Det finns flera samverkansorganiseringar i stadskärnan och kring de utpekade målpunkterna. Tekniska nämnden föreslår att strategidokumentet ytterligare beskriver hur samordningen kring stadskärnan kommer att ske.

Svar: förtydligande av samverkanskontrakt har gjorts.

Malmö stad har också samverkan i andra områden som räknas som stora hubbar för handel, tex Hyllie. Strategin bör förtydliga och fånga upp hur behovet av samordning kan ske här, tex via kampanjer och marknadsföring. Evenemang i Hyllie med sitt stora flöde av besökare kan också generera besökare till stadskärnan.

Svar: en mening om detta har lagts till på sid.12, under Främja näringslivet i stadskärnan

Specifika synpunkter

Förutom tekniska nämndens generella ställningstagande ovan vill nämnden även göra följande mer specifika medskick.

Avsnittet En gemensam riktning/Trender som påverkar (s.7)

- I andra stycket behövs något förtydligande om transporter, vilka är grundläggande för möten, såsom exempelvis ” Samtidigt behöver vi se till att alla enkelt kan ta sig till stadskärnan och röra sig tryggt i stadsmiljön”.

Svar: det framgår av texten att mobilitet är en viktig trend. Strategier som syftar till hållbar mobilitet inom och från/ till stadskärnan finns på s 18–19.

- Det nord-sydliga stråket är framträdande i bilden av stadskärnan. Tekniska nämnden menar att även de väst-östliga stråken bör belysas tydligare.

Svar: vikten av de öst-västliga stråken redovisas nu i kartan.

En stadskärna för alla (s.8)

- I definitionen av stadskärna bör även, utöver kultur, läggas till vikten av handel, restauranger och nöjen.

Svar: Förtydligande kring vikten av boende, arbete, rekreation och nöjen har gjorts i målbilden. Restauranger ingår i nöjen och handel finns redan med som en viktig del i målbilden.

En plats för liv och möten/Olika karaktärer bidrar till folkliv och attraktionskraft (s.10)

- Inriktningar och satsningar kring sådant som har att göra med olika kvaliteter och karaktärer i olika delar av stadskärnan bör förstärkas ytterligare i strategin.

Svar: Olika karaktärer lyfts som en viktig del av Malmös identitet och som ska värnas och utvecklas. Specifika insatser kring detta kan tas fram i nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

- Under punkten om att ”skapa förutsättningar för att olika aktörer enkelt ska kunna nyttja det gemensamma stadsrummet ” hade stycket vunnit på att utvecklas.

Svar: ordet ”enkelt” stryks i den aktuella meningen. Insatser för detta tas fram i genomförandet av strategin.

- Att nyttja allmän plats innebär i många fall att ytor avgränsas för specifika ändamål som per definition då inte bli tillgängliga för alla, ofta till förmån för kommersiella intressen. Mot denna bakgrund kan det finnas anledning att omformulera eller förtydliga avsnittet för att tydligare beskriva vilka typer av nyttjanden som avses, under vilka förutsättningar de ska möjliggöras och hur avvägningen mot allmänhetens tillgång till gemensamma ytor ska ske. I en stad som förtätas allt mer blir de gemensamma rummen allt viktigare och det är inte självklart att ett generellt förenklat nyttjande av dessa ytor alltid är rätt väg framåt.

Svar: ordet enkelt har strukits för att inte leda fel i förhållande till möjligheten att skapa förutsättningar att utnyttja stadsrummet för olika tillfälliga användningar. Strategin syftar till att uppmuntra utforskande och innovation kring vilka ytor som ska nyttjas och hur. Hur det blir i praktiken avgörs i nämndspecifika inriktningar, samverkanskontrakt och andra typer av styrdokument.

En plats för liv och möten/Levande och trygg året om och dygnet runt (s.11)

- Pulsens försvinner mycket under kvällstid i stadskärnan men ökar i målpunkterna. Det bör beskrivas hur det hanteras i strategin. Målpunkterna har oftast en annan dynamik med mycket trafik och andra trygghetsutmaningar. Detta kan med fördel vara en del av den inledande, beskrivande texten.

Svar: perspektivet har förstärkts i texten.

En cirkulär och innovativ stadskärna (s. 16-17)

- Vad gäller illustrationen så passar Malmö by bike inte in i illustrationsbilden. Det borde i stället vara något kopplat till gods. Ersätt förslagsvis med en bild på stadsleveransen "Älskade stad" som utgår från lastfaret i Triangelns underjordiska garage. Malmö by bike kommer att få en ny logotype vilket innebär att bilden blir inaktuell inom kort.

Svar: illustrationerna har ändrats enligt förslaget.

Enkelt att röra sig hållbart till, från och inom stadskärnan/Oskyddade trafikanter prioriteras (s.18)

- I den inledande texten anges som sista ord "fordon". Det är oklart om det bara är motorfordon som avses med begreppet, eller även omfattar cyklar och andra transportmedel. Detta bör förtydligas då gågatorna per definition inte är helt fria från fordonstrafik enligt Trafiklagstiftningen. Behöriga fordon får köra in på dessa exempelvis gods- och varutransporter.

Svar: ordet "privata" har lagts till för att tydliggöra detta.

Enkelt att röra sig hållbart till, från och inom stadskärnan/God balans mellan rörelse, vistelse och lek (s. 18)

- Tekniska nämnden föreslår följande omformulering på sidan 19: "säkerställa att vissa gator, ytor och stråk i stadskärnan har fokus på rörlighet och framkomlighet, medan andra gaturum har fokus på vistelse, möten och lek med bibehållen tillgänglighet". Alla gator mellan huvudgatorna kan inte enbart ha fokus på vistelse, möten och lek, utan att man också ska kunna röra sig till, från och inom dessa områden. Ett exempel på detta är Kalendegatan vilken klassas som en lokalgata, men har en betydande roll i cykeltrafiksystemet som pulsåder i nord-sydlig riktning för cykeltrafik till bland annat Malmö C, Västra hamnen och Nyhamnen. En alltför snäv tolkning av den ursprungliga formuleringen som den nu står skriven skulle kunna inverka negativt i kommande arbeten när formuleringarna ska omsättas i olika projekt.

Svar: texten är justerad enligt förslaget.

Enkelt att röra sig hållbart till, från och inom stadskärnan/God tillgång till delade mobilitetstjänster till och från stadskärnan (s. 19)

- Ordet "lånecyklar" i texten föreslås ersättas av ordet "hyrcyklar", vilket är det begrepp som normalt används i dessa sammanhang.

Svar: texten är justerad enligt förslaget.

- Det behövs även god tillgång på cykelparkering i stadskärnan för att nå stadens mål om ett ökat cyklande. Det är ett gemensamt ansvar mellan kommunen och privata fastighetsägare att ordna en god tillgång till cykelparkering. Detta kan beskrivas både i inledande text, samt bli en inriktning för samverkan.

Svar: texten har justerats enligt förslaget i inriktning för samverkan.

- I faktarutan står: "Ambitionen är också att integrera delad mobilitet i det totala transportsystemet". Tekniska nämnden föreslår följande omformulering: "Ambitionen är också att öka tillgången till delningsfordon och förenkla det kombinerade resandet med exempelvis kollektivtrafik och hyrcykel."

Svar: texten har ändrats enligt förslaget.

VA SYD

Avfallsavdelningens synpunkter

VA SYD har haft möjlighet att delta i ett flertal workshops i grupper med olika konstellationer av deltagare under framtagandet av strategin, vilket varit givande och intressant. Vi uppskattar delaktigheten och även möjligheten att lämna våra synpunkter på strategin.

Strategin under rubriken En cirkulär och innovativ stadskärna är i linje med Kretsloppsplanens vision om en klimatneutral resurs- och avfallshantering. En cirkulär stad är något vi uppnår genom samarbete och samverkan, och VA SYD deltar gärna i fortsatta resonemang kring utvecklingen av hållbara och innovativa lösningar.

I strategin nämns att transporter och logistik ska stödja verksamheterna och samtidigt bidra till en trivsamt och tillgänglig stadsmiljö, utan att skapa störningar för de som bor och vistas i stadskärnan. En förutsättning för att detta ska fungera är att stadsmiljön gestaltas så att den möjliggör framkomlighet för de fordon som serverar verksamheterna, på ett tryggt sätt.

Dokumentet nämner inte sällanhändelser, till exempel ombyggnad och underhåll av gator och annan infrastruktur, som kan påverka stadskärnan både på kort sikt och mer permanent. Det är viktigt för stadskärnan att det är möjligt att genomföra den här typen av åtgärder på ett rimligt effektivt sätt, vilket kanske ska nämnas i strategin.

Svar: förslagen kan med fördel lyftas vidare vid genomförande av strategin, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Whilborgs

Inledning

Whilborgs Fastigheter AB välkomnar Malmö stads initiativ att samla stadens aktörer kring en gemensam strategi för stadskärnans utveckling. En tydlig riktning och långsiktig samverkan är avgörande för att stadskärnan ska fortsätta vara en levande, trygg och attraktiv plats för Malmöbor, besökare och näringsliv.

Som en långsiktig fastighetsägare med ett betydande bestånd av kontor, handel och verksamhetslokaler i och i anslutning till stadskärnan, vill Whilborgs bidra till både framtagandet och genomförandet av strategin. Vi är angelägna om stadskärnans attraktivitet, funktion och konkurrenskraft – både ur ett lokalt och ett regionalt perspektiv.

Vi delar strategins övergripande målbild om en levande, trygg och tillgänglig stadskärna och ser stor potential i ett fördjupat samarbete mellan stad, fastighetsägare, näringsliv och civilsamhälle. För att strategin ska få verklig effekt över tid är det dock viktigt att den är tydlig i sin rollfördelning, möjlig att omsätta i praktiken och utformad så att den skapar stabila och förutsägbara förutsättningar för långsiktiga investeringar. Våra synpunkter nedan syftar till att stärka strategins genomförbarhet och långsiktiga värde för hela stadskärnan.

Övergripande synpunkter och konkreta ändringsförslag

1. Strategins roll och tillämpning

Strategin beskrivs som vägledande men anges samtidigt utgöra grund för framtida styrdokument, nämndsriktningar och samverkanskontrakt. För att undvika osäkerhet kring hur strategin ska tillämpas i praktiken, exempelvis i plan-, bygglovs- och tillståndsprocesser, ser vi ett behov av tydligare avgränsningar.

Wihlborgs föreslår följande förtydligande i strategin:

- Ett förtydligande av att strategin fungerar som ett övergripande ramverk och inte avsedd att tillämpas normerande eller kravställande i enskilda plan, bygglovs- eller tillståndsärenden,
- En skrivning som klargör att strategin inte ersätter eller skärper gällande lagstiftning, detaljplaner eller andra bindande styrdokument.

Tydlighet i detta avseende stärker både rättssäkerheten och möjligheterna till långsiktiga beslut och investeringar.

Svar: Beskrivning vad strategins syfte och efterföljande arbete med nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt har förtydligats. Behov av att klargöra att strategin inte påverkar lagstiftning finns inte.

2. Samverkan – tydliga roller skapar hållbar samverkan

Strategin betonar gemensamt ansvar, vilket är positivt. Samtidigt är det viktigt att samverkan bygger på tydliga principer kring roller, ansvar och finansiering för att vara hållbar över tid.

Wihlborgs föreslår att strategin kompletteras med grundläggande principer för samverkan, där det bland annat tydliggörs att:

Grundprinciper för samverkan där det tydligt anges att:

- kommunen har en särskilt viktig roll när det gäller grundläggande funktioner såsom infrastruktur, offentlig miljö och grundläggande trygghet,
- privata fastighetsägares medverkan i gemensamma satsningar sker frivilligt, är affärsmässigt motiverad och tidsmässigt avgränsad.

Vidare bör samverkanskontrakt bygga på:

- tydliga åtaganden från samtliga parter,
- transparent finansiering,
- gemensamt beslutade mål och strukturerad uppföljning.

Svar: förtydligande gällande samverkanskontrakt har gjorts. Ytterligare förtydliganden kring olika roller görs i nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Synpunkter per strategiområde

En plats för liv och möten – aktivering av lokaler

Ambitionen att fylla tomma och underutnyttjade lokaler är positiv. Samtidigt behöver strategin tydligare, spegla fastighetsägarens ansvar för långsiktig förvaltning, kvalitet och ekonomisk bärkraft.

Wihlborgs föreslår:

- Ett förtydligande om att tillfälliga verksamheter (pop-up, kultur, föreningsliv) ska ses som värdefulla komplement, men inte som norm för stadskärnans lokalstruktur.
- En skrivning som betonar att aktivering av lokaler ska ske i dialog med fastighetsägaren och med hänsyn till hyresrättsliga, tekniska och ekonomiska förutsättningar.

Svar: begreppet ”möjligheter för” har lagts till på sid. 10 för att förtydliga ovanstående.

En stadskärna skapad av många – näringsliv och etableringar

Strategin lyfter näringslivet, men kan bli tydligare kring hur Malmö stad avser att stärka etableringsklimatet i stadskärnan.

Wihlborgs föreslår att strategin kompletteras med:

- Ett åtagande om snabbare och mer samordnade tillståndsprocesser.
- En tydlig ambition om ökad flexibilitet i användningen av lokaler, exempelvis vid omvandling av kontor, service och besöksintensiva verksamheter.

Svar: förslagen kan med fördel lyftas vidare vid genomförande av strategin, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Hållbar mobilitet och tillgänglighet – behov av balans

Wihlborgs delar strategins mål om hållbart resande och en attraktiv stadsmiljö. Samtidigt är det viktigt att stadskärnan fortsatt är tillgänglig för hela regionen och för de verksamheter som verkar där. En välfungerande stadskärna kan liknas vid ett ekosystem, där olika trafikslag och funktioner behöver samverka för att helheten ska fungera.

Wihlborgs föreslår:

- En tydligare helhetssyn i strategin där planering av gång, cykel och kollektivtrafik kombineras med förutsättningar för:
 - fungerande varuleveranser,
 - besöksparkering,
 - tillgänglighet för näringsliv och service.
- En skrivning om att förändringar i trafik- och parkeringsstruktur ska föregås av konsekvensanalyser ur näringslivsperspektiv.

Svar: strategin syftar till att lyfta områden som stadskärnans aktörer kan samverka kring. Helhetssyn kring mobilitet finns i andra styrdokument som Trafik- och mobilitetsplan, Översiktsplan och Parkeringspolicy. Konkrete förslag på insatser kan med fördel lyftas vidare vid genomförandet av strategin, dvs nämndspecifika inriktningar och samverkanskontrakt.

Avslutande synpunkter

Wihlborgs ser att strategin ger möjligheter till ett steg mot en mer sammanhållen utveckling av Malmös stadskärna. För att strategin ska bli ett effektivt verktyg krävs dock tydligare gränsdragningar, konkretisering av genomförandet och hänsynstagande av privata fastighetsägares långsiktiga ansvar och investeringar i staden.

Wihlborgs ställer sig positivt till fortsatt dialog och samverkan i det fortsatta arbetet.
